

متن پرسش

بسمه تعالی باسلام ۱- نظر شما راجع به کتاب توحید آقای دکتر محمد بنی هاشمی چیست؛ ایشان در این کتاب توحید را بر اساس وجدان ثابت کرده اند و نظریه ی ملاصدرا را مبنی بر عین وجود بودن خدا را رد کرده اند که کاملاً عقلی به نظر می رسد، در این کتاب آمده است که ما چون بشر هستیم و مفاهیم را از ترکیب دیگر مفاهیم درک میکنیم نمی توانیم وجودی را تصور کنیم که، اختیار داشته باشد که وجود باشد و همچنین نمی توانیم وجودی را بدون ماهیت و ملکی که وجود به آن تعلق پیدا می کند تصور کنیم، پس نمی توانیم بگوییم که خدا عین وجود است، تنها چیزی که می توانیم در مورد خدا بگوییم این است که خدا هست و نمی توانیم نوع وجود خدا را بفهمیم. همچنین نمی توانیم بگوییم که خدا واجب الوجود است زیرا این یک مفهوم عام است و می تواند بر چند چیز مصداق پیدا کند و بنابراین واحد بودن خدا عددی می شود که خارج از توحید است؟ ۲- اگر بگوییم خداوند عین وجود است و دائم در حال فضل وجود است و نقص عالم به دلیل این است که موجودات قادر به دریافت وجود کامل نیستند این طور لازم می آید، موجودات که سراسر نیازند به وجود حد بزنند، این چه طور ممکن است؟ التماس دعا

متن پاسخ

علیکم السلام، بسمه تعالی این که از طریق رجوع به فطرت متوجه توحید الهی شویم روش ارزنده ای است ولی علاوه بر فطرت دل، فطرت عقل نیز برای انسان قرار داده شده تا عقل نیز متوجه اسماء و صفات حضرت حق بگردد و با شناخت آن ها قلب خود را جهت تجلی انوار الهی آماده کند. بنده ایشان را نمی شناسم و کتاب ایشان را هم نخوانده ام ولی اگر این طور که شما نوشته اید باشد معلوم است ابداً اندیشه ی ملاصدرا را نفهمیده اند و به چیزی ایراد گرفته اند که خودشان از اندیشه ی ملاصدرا ساخته اند. پیشنهاد می کنم کتاب «از برهان تا عرفان» را با شرح صوتی آن مطالعه بفرمایید تا معلوم شود ملاصدرا چه گفته و آیا ملاصدرا در موضوع تجلی مخلوقات از عین وجود، بحث تشکیک در وجود را مطرح می کند یا تشکیک در ظهور را؟ موفق باشید